

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت بهداشتی

گروه تخصصی پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های استان

هپاتیت ب

Hepatitis B

تعریف

علائم

راههای انتقال

اقدامات پیشگیری و درمان

توصیه‌های لازم

واکسیناسیون بهترین و ساده‌ترین راه
پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت ب
نارسایی و سرطان کبد می‌باشد.

هپاتیت ب از طریق خوردن و آشامیدن در
اثرزشتن گرفتن، بوسیدن، سرفه، عطسه و
تماس‌های معمولی جامعه انتقال نمی‌یابد.

ویروس هپاتیت ب حداقل می‌تواند ۷ روز در
محیط بیرونی باقی بماند و ایجاد آلودگی
نماید.

شماره تلفن ستاد گزارش‌گیری بیماری‌های استان

۰۲۴۱-۴۲۲۱۰۱۳

شماره تلفن‌های ستاد گزارش‌گیری بیماری‌های شهرستان‌ها

زنجان: ۰۲۴۱ - ۳۲۲۲۴۹۱

ابهر: ۰۲۴۲ - ۵۲۲۴۰۰۷

خدابنده: ۰۲۴۲ - ۴۲۲۲۶۶۷

طارم: ۰۲۴۲ - ۲۸۲۳۰۹۵

ایجرود: ۰۲۴۲ - ۳۷۲۲۵۰۸

خرمدره: ۰۲۴۲ - ۵۵۲۶۸۲۱

ماهنشان: ۰۲۴۲ - ۳۲۲۳۲۹۵

راههای پیشگیری

- واکسیناسیون که در سه نوبت (در شیرخواران روز تولد، ۲ ماهگی، ۶ ماهگی و در بالغین روز مراجعه، یک ماه پس از مراجعه اول و ۶ ماه پس از مراجعه اول) انجام می‌شود.
- عدم استفاده از وسایل شخصی دیگران به خصوص سرنگ و تیغ و مسواک.
- پرسنل ارائه دهنده خدمات پزشکی و دندانپزشکی بایستی از استریل بودن لوازم مطمئن باشند و از سرنگ و سوزن یکبار مصرف استفاده کنند.
- از دریافت خدماتی مانند ختنه، حجامت، خالکوبی، سوراخ کردن گوش، رگ زدن و امثال آن به روش‌های سنتی و غیر بهداشتی اکیداً خودداری کنید.
- از هرگونه اقدامی که موجب تماس پوست بریده و زخمی، مخاط چشم و دهان با خون و ترشحات دیگری می‌شود، پرهیز کنید.
- رعایت اصول اخلاقی و مذهبی، پرهیز از بی بند و باری جنسی و استفاده از کاندوم می‌تواند در پیشگیری از انتقال هپاتیت از راه آمیزش موثر باشد.

هپاتیت ب (Hepatitis B)

هپاتیت ب یک بیماری ویروسی واگیردار است که بوسیله ویروس هپاتیت ب بوجود آمده و موجب تورم و اختلال کبد می‌شود. بر اساس تخمین سازمان جهانی بهداشت ۵ درصد مردم دنیا ناقل هپاتیت ب هستند این میزان در ایران حدود ۲ درصد می‌باشد.

کشندگی بیماری حدود ۱ درصد است.

علائم بالینی

ویروس مولد هپاتیت ب، باعث ایجاد هپاتیت حاد یا مزمن در بیماران می‌شود.

● **هپاتیت حاد:** معمولاً یک دوره علائم سرماخوردگی تب، درد شکم، تهوع، استفراغ، گاهی بشورات جلدی، درد و التهاب مفاصل دیده می‌شود.

زردی ناگهانی، ادرار تیره، بی‌اشتهایی، ضعف، خستگی مفرط، درد و حساسیت در قسمت بالا و راست شکم مشاهده می‌شود. اغلب موارد در کودکان و تعدادی از موارد در بزرگسالان، بدون علامت هستند. از مهمترین یافته‌های آزمایشگاهی هپاتیت حاد افزایش آنزیم‌های کبدی به حداقل ۲/۵ برابر زمان طبیعی می‌باشد.

● **هپاتیت مزمن:** اغلب بیماران مبتلا به هپاتیت ب مزمن بدون علامت هستند مگر این که به سمت نارسایی کبد (سیروز) پیشرفت کنند. هپاتیت ب در ۷۰ درصد موارد آلودگی به صورت بدون علامت یا بدون یرقان است و در ۳۰ درصد موارد علائم بالینی هپاتیت حاد دیده می‌شود. در گروهی که هپاتیت بدون زردی ظاهر می‌شود خطر مزمن شدن بیشتر است. در نوزادان و افراد با ضعف ایمنی، معمولاً زردی وجود ندارد.

راه‌های انتقال بیماری

- انتقال از مادر به جنین که عمدتاً در سه ماهه آخر بارداری اتفاق می‌افتد.
- انتقال از طریق جنسی.
- خون و فرآورده‌های خونی آلوده که مهمترین منبع عفونت می‌باشد. با هر اقدامی که سبب نفوذ خون آلوده به بدن دیگری شود، ممکن است انتقال بیماری صورت پذیرد. مثل استفاده مشترک و مجدد از سرنگ یکبار مصرف (معتادین تزریقی)، تیغ یا مسواک مشترک، خالکوبی، حجامت، ختنه، سوراخ کردن گوش، جراحی‌های کوچک و اقدامات

دندانپزشکی که به روش آلوده و غیر بهداشتی انجام شود.

- تماس مستقیم با ترشحات آلوده بیمار شامل خون، ترشحات جنسی و بزاق دهان.
- تماس پوست بریده و زخمی یا مخاط چشم و دهان با خون و ترشحات آلوده.

درمان

درمان اختصاصی برای هپاتیت ب حاد وجود ندارد. بعضی از داروهای ضد ویروس برای هپاتیت مزمن بکار می‌روند.

